

מתורתו של צדיק אביך ועקב

משנתו של מרן רבי יעקב אביחצירא זי"ע | על דרך הפשט לקט דרושים ומאמרים, בביאור פשט מצוות התורה וענייני עבודת השי"ת שגלגלנו מכל ספריו הק'

פרשת בראשית תשפ"ד

מעלה, וגם כן האדם נחוסף הארה בידו ובכחו, ולפיכך קרי להו בכנוי. וכשיענה האדם ויכנון ב"ד ובכ"ח תבות נצול מלרדת לשאול, וזהו 'כי אין מעשה וחשבון בשאול', דהיינו אין צורך לדון במעשה ולא לתת חשבון בשאול:

ולפיכך צריך האדם להיות זהיר וזהיר בעניני אמינים כי בזה מוסיף פח למעלה ומתכפרים עונותיו, וכמו שאמר הכתוב (דברים לב א) 'כי שם ה' אקרא הבו גדל לאלהינו, דהיינו 'כי שם ה' אקרא' הוא קריאת הקדיש, אז אתם העונים 'הבו גדל לאלהינו, וענו בכונה. וראשי תבות גדל לאלהינו גימטריא ג"ל, הם כ"ח תבות וחמשה אמינים שצריך העונה לענות. ולכן השב בתשובה צריך להזהר בעניני אמינים. וזה הוא בראשית הרומז לתשובה כאמור, אתה בעל תשובה בכחך תענה אמן יהא שמה רבא, וזה הוא תקון גדול לכפרת עונותיו:

(גנוי המלך, תיקון הברית אות כג)

בוהו של עניית 'אמן'

ימוטו עליהם נחלים באש יפלים במהמרות בל יקומו (תהלים קמ"א). אפשר לרמוז נחלים גימטריא 'אמן'. דאין מי שמשבר פח החיצונים כמו עניית אמן דקדיש כמו שכתב בזהר הקדוש (ח"ב קכ"ט): דכח קדיש מתבר שלשלאין דפרזלא. וגדול כחו שמבטל וקורע לאדם גזר דין של שבועים (שבת ק"ט). ועל זה אמר ימוטו עליהם נחלים, דהיינו בכח עניית אמן ימוטו עליהם נחלים ויפלו באש ובמהמרות בל יקומו, דעל ידי קדיש משתקעים בתהומא רבא:

(שערי ארוכה אות ח)

עניית 'אמן' פותחת שערים

זה השער לה צדיקים יבאו בו (תהלים קי"ח). בא לפרש שלא תטעה לומר דמה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (שבת ק"ט). כל העונה אמן בכל כחו קורעין לו גזר דין, דעניה זו לבדה מועלת לו אף על גב דאינו בעל תשובה ומעשים טובים, לזה אמר 'זה השער לה', דהיינו אמירת הקדיש שעל ידה נפתחים שערים, צדיקים יבאו בו דוקא, ולא שאינם צדיקים, שאם אינם צדיקים עניית אמן אינה מועלת להם כלום. באמת אם יהיו בעלי תשובה קראוי ונקראים צדיקים, אז אפלו מקדם נתחביו על מעשיהם הרעים שעשו חיוב גמור ונחתם גזר דינם, עכשו על ידי אמירת אמן עם התשובה שעשו קראוי נקרע גזר דינם, וזהו צדיקים יבאו בו, דהיינו אלו בעלי תשובה שחזרו עכשו צדיקים עם אמירת הקדיש, ראויים עכשו לכנס בשער זה:

(שערי תשובה, אות כב)

מקרה, וגם כן האדם נחוסף הארה בידו ובכחו, ולפיכך קרי להו בכנוי. וכשיענה האדם ויכנון ב"ד ובכ"ח תבות נצול מלרדת לשאול, וזהו 'כי אין מעשה וחשבון בשאול', דהיינו אין צורך לדון במעשה ולא לתת חשבון בשאול:

ולפיכך צריך האדם להיות זהיר וזהיר בעניני אמינים כי בזה מוסיף פח למעלה ומתכפרים עונותיו, וכמו שאמר הכתוב (דברים לב א) 'כי שם ה' אקרא הבו גדל לאלהינו, דהיינו 'כי שם ה' אקרא' הוא קריאת הקדיש, אז אתם העונים 'הבו גדל לאלהינו, וענו בכונה. וראשי תבות גדל לאלהינו גימטריא ג"ל, הם כ"ח תבות וחמשה אמינים שצריך העונה לענות. ולכן השב בתשובה צריך להזהר בעניני אמינים. וזה הוא בראשית הרומז לתשובה כאמור, אתה בעל תשובה בכחך תענה אמן יהא שמה רבא, וזה הוא תקון גדול לכפרת עונותיו:

(גנוי המלך, תיקון התשובה אות ל)

עניית 'אמן' תיקון גדול

בראשית ברא אלקים וגו' (בראשית א א). בראשית ראשי תבות תקון רפואת ברית יהיה שומר אמינים. בא לרמוז מעין מה שכתבנו סמוך לזה דיהיה זהיר וזהיר בברכות. וכמו שצריך להיות זהיר בברכות כך יותר ויותר צריך להיות זהיר וזהיר בעניני אמינים, וכמו שאמרו רבותינו ז"ל (ברכות ג): גדול העונה אמן יותר מן המברך. וכמו שכתב הרב רבי שמעון בר יוחאי עליו השלום בזהר הקדוש (ח"ג רפ"ה). על פח אמן כמה גדול פח העונה וענש מי שאינו עונה, דאמן גופה גימטריא הו"ה אדנ"י ובעניית אמן מיחד הו"ה אדנ"י, וזהו תקון פגם הברית:

ואפשר דלזה רמז הכתוב (ישעיה כו ב) 'פתחו שערים ויבא גוי צדיק שומר אמינים, ודרשו רבותינו ז"ל (שבת ק"ט): אל תקרי 'אמינים' אלא 'אמינים', דיש לדקדק למה כתב 'צדיק' ושמר אמינים, אלא בא הכתוב להודיענו דאף מי שפגם בברית ובשובו בתשובה נהר להיות שומר אמינים, נמחל לו מה שפגם בברית וחוזר לכשרותו הראשון ויחשב לו כאלו לא פגם. ויודע דהשומר ברית נקרא 'צדיק', כמו שאומרים 'יוסף הצדיק' על ששמר בריתו. ופגמת הכתוב כך היא, 'פתחו שערים ויבא גוי, דהיינו שמתחלה היה גוי כמו הגוים שפוגמים בברית ועכשו נחשב לצדיק ששומר ברית. ותדע בפה זכה לזה, בשביל שהוא שומר אמינים: ויש לרמוז תקון הברית בעניית אמן, דהנה ברית המלוי שלו גימטריא שבע מאות וישישה וארבעים, ואמן

שברו ומעלותיו של העונה 'אמן'

בראשית ברא אלקים וגו' (בראשית א א). בראשית ראשי תבות בכחך תענה אמן יהא שמה רבא. רמז למה שאמרו רבותינו ז"ל (שבת ק"ט): כל העונה אמן יהא שמה רבא בכל כחו קורעין לו גזר דינו. ובהו יהיה בעל תשובה זהיר וזהיר, וידע כי אפלו נחתם גזר דינו לרעה, בכח עניית אמן שיהיה עונה, נקרע:

'בכל כחו' משום כ"ח תיבות שעונים בקדיש

וצריך שיענה בכונה בלי שום פגיה אחרת, ושלא ידלג שום אות או תבה, וזהו אומרו 'בכל כחו', לפי שיש כ"ח תבות מן 'אמן' יהא שמה רבא' עד 'בעלמא' שצריך העונה לענות, ולכן פסוק 'בראשית' יש בו כ"ח אותיות, לרמוז על עניית 'אמן' כנזכר. וזהו רמז מה שכתב רש"י ז"ל (בראשית א א) מה טעם פתח בבראשית, משום 'כח' מעשיו הגיד לעמו' (תהלים קיא ו), דהיינו משום כ"ח אותיות שיש בפסוק בראשית הרומזים לכ"ח תבות שצריך העונה לענות בקדיש. ומה שאמר 'הגיד לעמו', לפי שזה סוד גדול וכמוס, והגידו השם לעמו מפני שהקדיש מתקן על שם מ"ב כידוע (שער הכוונות דרושי הקדיש א), ונלה השם סוד זה לעמו ישראל:

והנה פסוק והארץ היתה יש בו ז"ד תבות, ועם כ"ח אותיות שבפסוק 'בראשית' הרי מ"ב, נמצא בין שני פסוקים אלו נרמז הקדיש. והחשבון הזה הוא חוץ מחמשה אמינים שצריך העונה לענות, ולפיכך אחר שני פסוקים אלו שנקרא בהם שם מ"ב, כתב חמש פעמים 'אור' כנגד חמשה אמינים. וקרא אמן בשם 'אור' להראות גדלת אמן, שעל ידי ענייתו גורם הארה בעולמות עליונים למעלה ומשם משתלשלת עד למטה, לפי שאמן גימטריא הו"ה אדנ"י, ועל ידי ענייתו גורם להם יחוד. ולכן אשרי שומר אמינים, והמבטלו גדול עונו מנשא, כי גזרו בשאול:

'כל אשר תמצא ירך לעשות בכחך', כנגד

תיבות שבקדיש

ונראה לעניינת דעתך, שזה רמז שלמה המלך עליו השלום (קהלת ט' ט) 'כל אשר תמצא ירך לעשות בכחך עשה כי אין מעשה וחשבון בשאול וגו', בא לרמוז על המ"ב תבות שיש בקדיש, והם ז"ד וכ"ח, וזהו 'כל אשר תמצא ירך' כנגד ז"ד תבות, 'בכחך' כנגד כ"ח תבות. והא דקרי להו 'דרך' ו'כחך' בכנוי לאדם, משום דאדם מרפכה לשכינה, והכח והגבורה שמוסיף למעלה נחוסף באדם עצמו, ובקדיש מוסיף האדם פח והארה ביד ובכח של

חידה שבועית:

מה מרמז רבינו בכתוב בראשית ברא וגו' שיש בו כ"ח אותיות? (נא לכתוב תשובה קצרה ומתומצת!)

פתרונות יש לשלוח עד יום שלישי הקרוב, כמו כן נא לציין כתובת מדויקת וטלפון

למייל: p0774702681@gmail.com או לפקס 0774702681, יש לציין בראש הדף 'עבוד אביך ועקב'

שם הזוכה בסידור לשחידת
מתיבתא בהוצאת עוז והדר:

פרשת קרח:

ה' יוסף יהודה סג"ל לוינר מבני ברק.

התשובה צריכה להיות מתוך ספרי מרן ה'אביך יעקב' זי"ע (או מתוך עלון זה) בין שולחי התשובות תיערך הגרלה על סידור השלם (ספרד) עם רמזה ויחודית בהוצאת 'עוז והדר'.

